

This volume
Souby 1282

Linnæus
QK91
.B1280
1747-69
v. 1, c. 1

CAROLI LINNÆI

SAC. REG. MAJ. SVEC. ARCHIAT.

MED. ET BOT. PROF. UPSALIENS. ACAD. IMPER.

MONSP. BEROL. UPS. STOCKH. SOC.

AMOENITATES
ACADEMICÆ

SEU

DISSERTATIONES VARIÆ

PHYSICÆ, MEDICÆ
BOTANICÆ

ANTEHAC SEORSIM EDITÆ

NUNC COLLECTÆ ET AUCTÆ

MO. BOT. GARDEN.

CUM TABULIS ÆNEIS.

HOLMIÆ ET LIPSIÆ

APUD GODOFREDUM KIESEWETTER.

M DCC XLIX.

K

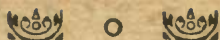

DISSERTATIONES

IN HOC VOLUMINE

CONTENTÆ:

I.	BETULA NANA,	studio <i>Laur. Klase.</i>	I
II.	FICUS,	- - <i>Corn. Hegardt.</i>	23
III.	PELORIA,	- - <i>Dan. Rudberg.</i>	55
IV.	CORALLIA BALTICA,	- - <i>Henr. Foug.</i>	74
V.	AMPHIBIA GYLLENBORGIANA,	- - <i>B. R. Høst.</i>	107
VI.	PLANTÆ MARTINO-BURSER.	- - <i>Rol. Martin.</i>	141
VII.	HORTUS UPSALIENSIS,	- - <i>Sam. Naucner.</i>	172
VIII.	PASSIFLORA,	- - <i>J. G. Hallman.</i>	211
IX.	ANANDRIA,	- - <i>Erl. Turfen.</i>	243
	X.	ACRO-	

- x. ACROSTICHUM, *J.B. Heiligtag.* 260
xi. MUSEUM PRINCIPIS,
 studio Laur. Balk. 272
xii. SPONSALIA PLANTARUM,
 - - *J.G. Wahlbom.* 327
xiii. GENERA PLANTAR. NOVA,
 - - *C.M. Daffow.* 381
xiv. VIRES PLANTARUM,
 - - *Fr. Hasselquist.* 418
xv. CRYSTALLORUM GENERATIO,
 - - *Mart. Kähler.* 454
xvi. SURINAMENSIA GRILLIANA,
 - - *Pet. Sund.* 483
xvii. FLORA OECONOMICA,
 - - *El. Aspelin.* 509
xviii. CURIOSITAS NATURALIS,
 - - *Ol. Söderberg.* 540

V.

A M P H I B I A

G Y L L E N B O R G I A N A,

P R Æ S I D E

DN. D. CAROLO LINNÆO,

Med. & Botan. Profess. Reg. & Ord.

descripta

a

BARTH. RUDOLPHO HAST,

Ostrobothniensi,

Stipendiario Regio.

Upsaliæ 1745. Jun. 18. in Audit. Carol. maj.

P R O O E M I U M.

Subjicitur oculis tuis, B. L. descriptio quorundam Amphibiorum, quæ ex peregrino orbe in septentrionem nostrum advecta, & singulari indole ac raritate sua maxima conspicua sunt. Partem ea faciunt, pretiosi muneris illius, quo nostram hanc Musarum sedem haud ita pridem donavit liberalitas, Illustrissimi Herois ac Comitis, *Regis Regnique Sueciæ Senatoris, Regiæ Cancellariæ Præsidis atque Upsaliensis Academiæ Cancellarii*, Dom. CAROLI GYLLENBORG.

Non uno sane documento enituit hujus tanti Mæcenatis erga artes & scientias liberales & nostras præcipue Camenas propensissima voluntas. Ex quo enim tempore his ea contigit felicitas, ut eas, in clientelam suam admissas, propiori cura dignatus sit, plurima profecto, partim instaurata amplificataque vetera partim nova addita sibi ornamenta & decora lætus vidit

vidit Upsaliensis Helicon. Loquor illius sub auspiciis & beneficio reparatum heic *Hippodromum*, indeque redintegratam nobilissimam equitandi disciplinam: loquor exstructum & accuratissimis *instrumentis* locupletatum *Observatorium Astronomicum*, ceteris, quæ continet Europa, palmam facile dubiam facere visum: loquor comparata varia, eaque optima, *Instrumenta Physica*: loquor resectum & *Præparatis Anatomicis* præstantissimis instructum *valedudinarium Academicum*: loquor *Hortum Botanicum*, amœnissima nunc specie florentem & brevi tempore advecto undique ex regionibus, alio sole calentibus, rarissimarum plantarum ingenti numero auctum, novaque *Præfecti sede*, pariter ac *hypocaustis* nuper exstructis perfectisque conspicuum, ita ut cum exteris multis de præstantia jure certare possit: loquor denique Gustavianam Musarum nostrarum ædem, cui reficiendæ atque elegantiori structura ornandæ, simulque extendendo crescentis indies publicæ Bibliothecæ spatio, artificum manus admoveri jam cœperunt. Ad hæc tot illustria faventissimi erga Upsaliensem Academiam animi pignora accessit demum propria, eaque elegantissima, Mæcenatis hujus nostri collectio, rara *Amphibia*, *Insecta*, *volucrum imitamenta*, arte facta, *coralliorum* denique & minerarum pulcherrimam varietatem complexa, qua erat ipse otia sua literaria oblectare solitus, quamque incredibili, quo ducitur, promovendæ historiæ naturalis studio, & munificentia immortalī laude celebranda, huic Camenarum domicilio, in æde, Præfecto horti Botanici adsignata, servandam, benignissime concessit.

Ut igitur hujus tanti muneris, quod privatim miramur & suspicimus, publicus etiam fructus fiat, simulque beneficii perennet memoria, aliquam ejus particulam, *Amphibia* hæcce, donantis splendido nomine

nomine decorata, captus ego *historiæ naturalis*, & inprimis *Zoologiæ*, singulari voluptate, describenda & publicæ luci exponenda suscepi, dum spes est, nec ceteris thesauri illius partibus, pari modo communicandis, aliorum dein defuturam fore industriam.

A M P H I B I A.

Amphibiorum Classis inter animalia singularis omnino est. Alia quippe horum quatuor pedibus insistere, & unguibus non secus ac quadrupedia quædam instructa esse, videmus; alia sine pedibus ut anguillæ repunt; alia prorsus nuda sunt; alia piscium instar squamis teguntur. Frigido omnia gaudent sanguine; omnia fere in terra simul & aqua degere possunt; pleraque in cryptis terræ, per hiemem dormitura, delitescunt. Ceterum horrendus horum ferme omnium adspectus ipse timendam ab iis perniciem hominibus minari videtur, quibus infesta maxime hæc animaliaprehenduntur. Quare præcipua quædam septentrionis nostri felicitas existimari debet, quod paucissimæ heic species Amphibiorum reperiantur, quorum ingens numerus australium terrarum incolis, inter tot alioqui benignioris naturæ amœnissimos jucundissimosque proventus, gravissima sane incommoda, nec raro vitæ ipsius pericula, adfert. Horum certe minus invidenda nobis conditio videbitur, quoties vel ipsi intuemur, vel peregrinatorum fide in variis itinerariis accurate descripta, non sine horrore conspiciamus tot diversa nocentissimorum ejusmodi animalium, utpote Serpentum, Lacertarum, Bufonumque genera, illis in locis crescentia, nobis vero plerumque ignota.

Hæc igitur delineaturo mihi, pro diversitate ipsa Amphibiorum, visum est, tractationem hanc, secundum genera in quatuor dividere capita: primum quidem de Colu-

Colubris, secundum de Lacertis, tertium de Ranis,
& quartum denique de Testudinibus.

CAP. I.

SERPENTES.

A reliquis amphibiiis facile dignosci possunt Serpentes, quippe qui pedibus destituuntur & anguillarum instar serpunt; arbores tamen gradu spirali scandere possunt nonnulli. Hos, cum nec pedibus currendo, nec alis avolando, nec pinnis natando hostem evitare possent, non tamen adversus reliquorum animalium impetus inermes reliquit Sapientissimus Conditor. Framea namque atrocissima gemina, utrinque in maxilla superiore præditi sunt, ubi hi dentes cavi, liquorem venenosum, in vesicula supra basin dentium latente, collectum, transmittunt; unde atrocissimi & exitiales sæpe morbi ac dolores confestim oriuntur. Dissimilibus tamen modis noxios ejusmodi effectus diversi edunt serpentes.

Hæmorrhøis enim morfu suo ex omnibus emissariis corporis sanguinem expellit, de quo Lucretius Lib. 9. canit:

*Impressit dentes hæmorrhøis aspera Tullo
Magnanimo Juveni miratorique Catonis,
Utque solet pariter totis se effundere venis
Corycii pressura Croci; sic omnia membra
Emisere simul rutilum pro sanguine virus,
Sanguis erant lachrymæ, quæcunque foramina
novit,*

*Hæmor ab his largus, manat cruor, ora redun-
dant*

*Et patulæ nares, sudor rubet; omnia plenis
Membra fluunt venis, totum est pro vulnere
corpus.*

Aspis,

Aspis, phtyas dictus, morfu torporem infert, jucundam lassitudinem, soporem & mortem absque ullo dolore. Cleopatra igitur, Ægypti Regina, mortuo M. Antonio, ne Romam a victore, Augusto imperatore, in triumphum duceretur, hoc potissimum suavi mortis genere, sicut voluptatibus per omnem vitam indulserat, interire voluit.

Chersæa singultum læso exprimit, & coloris mutationem, stuporem, frigus, somnum, palpitationem cordis, atque dolorem eximium adfert.

Prester Nasidicum percutiens, illico totius corporis tumor.

- - - - - *illi rubor igneus ora*

Succedit, tenditque cutem pereunte figura,

Miscens cuncta tumor toto jam corpore major,

Humanum egressa modum super omnia membra

Efflatur sanies late tollente veneno,

Ipse latet penitus congesto corpore mersus,

Nec lorica tenet distenti corporis auctum.

- - - - - *tumidos non capit artus*

Informis globus et curioso pondere truncus

Intactum volucrum rostris, epulasque daturum

Haud impune feris, non ausi tradere busto

Non dum stante modo crescens fugere cadaver.

Annei Lucan. pharsal. l. 9.

Heritinandel, Malabarensium Coluber, ictu corrumpit carnes totius corporis humani, ut putrescant, decendant, & post mille tormenta moriatur vulneratus. Parata tamen huic malo medela est in Antidiesmæ decocto aquoso, copiosius hausto.

Nintipolonga, serpens quidam Ceilonicus, lethargum suo vulnere inducit.

Seps Lybicus morfu putredinem & gangrænam producit. Fertur *Agathoclen* dentiscalpium, hujus sanie infectum, accepisse, unde in toto corpore gangræna & mors. *Bærbav.*

Viperæ

Viperæ Caudifonæ, in America degentis, virus intra sex vel duodecim horas, hominem vita privat; cujus tamen antidotum nostro tempore ibi inventum est, radix POLYGALÆ caule simplici, erecto; foliis ovato lanceolatis, alternis, integerrimis; racemo terminatrice, erecto. *Gronov. Flor. Virgin. 80.*

Viperarum tam nostratum, quam exoticarum, virus neminem latet, inde dolor, tumescencia, febris, Icterus, pervigilium, gangræna, rarius tamen mors.

Cobræ de Capello venenum intra horam homines occidere, ferunt peregrinatorum diaria.

Sic ASPIS facit *Somnum*; CERASTES *Tetanum*; VIPERA *Icterus*; SEPS *Gangrænam*; DIPSAS *Polydipsiam*; PRESTER *Tumorem*.

Plura de serpentibus referre instituti ratio prohibet. Quare hoc tantum monendum est, medicis maxime necessariam esse peritiâ historiæ serpentum naturalis, ut constet, quinam eorum noxii, quinam innoxii sint, & quales singuli producant effectus, si vera & idonea læsis remedia propinare studeant.

Serpentes, inter Amphibia, hæctenus ab auctoribus obscure traditi, magnam omnibus injecere difficultatem, quippe qui artubus destituuntur & prorsus uniformes sunt. Hinc SEBA in thesauro suo coloribus deceptus, tredecies unam eandemque speciem, *Cobram de Capello*, seu Anguem conspicio insignitam, delineavit. *Vid. ejusdem thesaur. tom. II. tab. 85. fig. 1. tab. 89. fig. 1. 2. 3. 4. tab. 90. fig. 1. 2. tab. 94. fig. 1. tab. 97. fig. 1. 2. 3. 4.*

Multum igitur solliciti de vera & constanti nota specifica serpentum, coloresque inconstantibus & spuriiis notis adscribentes, veram tandem invenimus differentiam. SCUTA videlicet transversalia ABDOMINIS, ab ipsa gula ad anum enumerata, veras constituunt differentias específicas, ad quæ proinde
ut

ut posthæc descriptores serpentum accurate attendant, optandum est. Quum vero multæ species numero scutorum abdominalium proxime fere conveniant, his *PARIA SQUAMARUM*, *CAUDAM* subtus tegentium, addidi, quæ ab ano ad apicem caudæ enumerata, numeri proportionem inter scuta abdominalia & caudæ ostendunt, notamque veram cum præcedentibus subministrant.

I. COLUBER *scutis abdominalibus CXLIV, caudalibus XXXIX.*

α *Vipera anglica nigricans.* Petiv. mus. pag. 17. n. 104.

CAPUT a tergo variis notatur futuris, quibus totidem interjacent areolæ: quinque scil. inter oculos, quarum intermedia major est, ante has novem in orbem digestæ sunt, quibus duæ minores interjectæ sunt; pone vero inter oculos areolæ duæ majores.

Dentes in superiori maxilla magni, intra eandem bursam reconditi, utrinque bini simul, recurvi.

Margo labii superioris ad latera albus est.

TRUNCUS squamarum ordinibus septendecim tegitur, quorum squamæ ovatæ & carinatæ sunt; nisi quod lateralium ordo infimus lævis nec carinatus sit.

Scuta abdominalia CXLIV numerantur.

CAUDA subtus XXXIX squamarum latiorum paribus tegitur, excepto ultimo acuminato.

COLOR totius serpentis niger est.

Hujus venenum in dentibus illis magnis acutis latet, quorum duo solum utrinque maxillæ inseruntur; quique concavi & versus apicem foramine parvo tubulosi sunt.

Dentes hi vesiculæ cuidam adherent, liquore venenoso repletæ; hinc per cavum dentem vulneri infunditur sanies e vesicula hacce expressa.

Rhedi in experimentis, quæ cum viperis instituit, observavit: quod si frustum panis ad dentem viperæ compressum, saniem prorsus imbibat, morsus viperæ nullum alium ac vulnus acies, producit effectum; huncque liquorem saniosum, animali cuidam propinatum, nihil noxii attulisse; acum vero hac sanie infectam, canem vel aliud animal vulnerantem, eundem quem morsus viperæ effectum habuisse.

β *Anguis cinerea, macula dorsi fusca longitudinaliter dentata.* Act. Ups. 1736. pag. 11. n. 4.

Vipera anglica fusca, dorso linea undata nigricante conspicua. Petiv. mus. pag. 17. n. 103.

Vipera Raj. quadr. pag. 285.

Vipera vera Indiæ orientalis. Seb. thesaur. t. II. p. 9. tab. 8.

Varietas hæc omnino eadem numero scutorum abdominalium & caudalium, item structura squamarum dorsalium ut & capitis cum præcedenti; colore autem differt.

CAPITIS *Maxilla* enim superior maculis albis & nigris variegata est.

DORSUM longitudinaliter cinereum cum fascia longitudinali nigra utrinque dentato-sinuata, maculis ad latera cuique finui respondentibus, nigris.

ABDOMEN ut in præcedenti atrum est.

Penis subrotundus spinosus plurimis aculeis validis retrorsum prominentibus.

Rarior apud nos est *vipera nigra*; cinerea vero, quam sub varietate β) posuimus, satis frequens est.

Ab hoc angue haud raro vulnerantur illi, qui pedibus nudis campos, prata & sylvas, æstate obambulant; unde cita inflammatio, dolor, intumescencia, febris, pervigilium, icterus, rarius tamen mors exoritur.

Vipera præterea eadem facultate ac vipera caudifona instructa est; quippe quæ murem quendam aut soricem adspiciens eo ipso efficit, ut in rictum ejus invitum licet se præcipitet animalculum. Mirabile hoc phænomenon veritati consentaneum esse, compererunt Itali, qui relictum in dolio murem, ubi antea viperae reconditæ fuerant, in fauces viperae fœminæ incurrentem observarunt. Vide quæ de vipera caudifona Cl. Dominus Præses in programme anno 1743 die 9 April. retulit.

2. COLUBER *scutis abdominalibus CLXII, caudalibus CL.*

Serpens Ceylonica lineis subfuscis. Seb. thesaur. tom. II. pag. 14. tab. 12. fig. 3.

Anguis Borneocus, viridis, familiaris, peritenuis. Petiv. mus. pag. 18. n. 105.

Serpens indicus gracilis viridis in arboretis & fruticetis degens, Abætulla Ceilonensibus, i. e. oculis infestus. Raj. quadrup. pag. 331.

CAPUT primo duabus tegitur squamis, dein duabus majoribus, tum inter oculos tribus, demum squamis duabus majoribus.

Nares minimæ, subrotundæ.

Maxilla superior alba.

Color capitis in superiori parte cæruleus, linea pone oculos nigra, albedinem a cæruleo colore distinguens.

TRUNCUS cauda sesquialongior, versus caput vix penna anserina crassior, nec ubi latissimus, olorinam crassitie superans.

Squamæ omnes læves sunt, absque elevata stria & apice integro.

Scuta abdominalia CLXII numerantur; ex iis abdomen levissime angulatum est.

Color a tergo, præsertim ab initio, viride-cæruleus nitens, cum linea intermedia longitudinali ex al-

bida. Squamarum margo, præsertim versus apices, niger est; hinc corpus pulchre reticulatum, maculis rhombeis viridibus.

Abdomen album est.

CAUDA valde tenuis, subtus CL squamarum paribus longitudinalibus tegitur.

COLOR serpentis soli objectus instar auri nitet, ut merito pulcherrimus in sua gente censeatur.

3. COLUBER *scutis abdominalibus CLXXVII, caudalibus LXXXV.*

Anguis vulgaris fuscus, collo flavescente, ventre albis maculis distincto. Petiv. mus. pag. 17. n. 101.

Anguis Gesner. serpent. pag. 43.

Serpens Anguis. Schwenck rept. pag. 157.

Anguis Coluber. Merret. pin. pag. 204.

Natrix torquata. Aldrovand. serp. pag. 287. Jonst. serp. pag. 89. Raj. quadrup. pag. 334. Charlet. exercit. pag. 35.

Natrix torquata ex subcæruleo nigro & albo varia. Mus. Petrop. I. p. 475. n. 451.

Coluber, it. Oeland. 6. 154.

Skanis, Snok; Smolandis, Ringorm.

CAPUT squamis duabus angulatis munitur, dein duabus rotundatis, tum inter oculos tribus; demum duabus majoribus ovatis.

Narium foramina subrotunda.

Dentes nulli magni retractiles ut in vipera, sed æquales minimi.

Maxilla superior alba, lineis transversis nigris.

Maxilla inferior una cum gula alba est.

Macula livida majuscula utrinque ad aurium regionem.

TRUNCUS a tergo novendecim squamarum ordinibus imbricatus est: squamis ovatis, obtusis, integerrimis, linea elevata carinatis, exceptis duobus

bus ordinibus utrique abdominis lateri proximis, quorum squamæ læves & nulla linea exaratae.

Scuta abdominalia CLXXVII inveniuntur.

CAUDA subtus LXXXV squamarum paribus tegitur.

COLOR totius animalis ater est.

Innoxius plane hicce habetur anguis, per Sueciam frequens, praesertim in Scania campestri: ubi non tantum in stabulis bouum domesticus est; sed & interdum in fumosis hypocaustis incolarum, rökstugor dictis, quotidianus. Ova communiter in fimetis deponit.

4. COLUBER *scutis abdominalibus* CL, *caudalibus* LIV. *Serpens Cobella dicta americana.* Seb. thesaur. Tom. II. pag. 4. tab. 2. fig. 6.

CAPITIS futura ut in 2 & 3 specie.

Gula alba est uti & maxillæ, quæ lineis fuscis transversis notantur.

TRUNCUS a tergo cinerescens est, fasciis transversis albicantibus notatus, intra quas maculae fuscae conspiciuntur, characteribus ex plurimis lineolis longitudinalibus constantibus, supra vel infra magis dehiscenibus.

Scuta abdominalia CL conspiciuntur.

Abdomen album fasciis nigricantibus, latioribus, inæqualibus, majusculis, plurimis.

CAUDA admodum acuta est, LIV squamarum paribus constans.

5. COLUBER *scutis abdominalibus* CXVIII, *caudalibus* LXI.

Anguis bicolor elegantissimus malabaricus. Seb. thes. II. pag. & tab. 54. fig. 1.

CAPUT ut in praecedentibus 2. 3. 4. speciebus, colore cinereo-livido.

Maxillæ cum gula albæ sunt, lineolis transversis fuscis exaratae.

TRUNCUS albus, fasciis latis, nigricantibus, in medio dorsi latioribus, ad latera angustioribus & subtus concurrentibus.

Scutis CXVIII tegitur abdomen.

CAUDA acuta, subtus LXI squamarum paribus instructa.

MAGNITUDO semipedalis & spithamea.

Bestiola hæc adeo venusta & amœna est, ut domicellæ in Indiis orientalibus, non solum ejus conspectu delectentur; sed & in refrigerium sinui suo æstuanti cœlo applicent. Seb.

6. COLUBER scutis abdominalibus CCL, caudalibus XXXV.

Serpentula ex ins. Ceilon. Seb. thesaur. I. pag. 19. tab. 10. fig. ult.

Serpens Ceilonica lemniscis latis. Seb. th. T. II. pag. 76. tab. 76. fig. 3.

Serpens americanus niger, annulis latis albis, ac inter ipsos singulos duo annuli albi tenuiores, ore squamularum albarum nigricante. Mus. Petropol. p. 464. n. 218.

CAPUT ipso corpore non amplius est.

Narium foramina minima, inter quæ duæ squamæ rhomboideæ, deinde duæ majusculæ pentagonæ, tum inter oculos squamæ tres, quarum intermedia major, & demum pone has duæ maximæ.

Rostri apex nigricans, fascia transversa nigra in medio capitis & in occipite macula rotunda.

Maxilla inferior a lateribus cinerea est.

TRUNCUS pennæ cygneæ crassitiem æquat, squamis rhombeis, obtusiusculis, lævibus, nec carinatis tectus; a tergo quindecim squamarum ordines conspiciuntur.

Scuta abdominalia CCL adsunt.

CAUDA obtusiuscula subtus XXXV squamarum paribus tecta.

COLOR totius corporis ex albo & nigro eleganter variegatus est; nigredinem, si caput excipias, distinguunt 43 cingula alba, quorum tertium quodque reliquis quadruplo latius; omnia in abdomine paullo latiora, quam a tergo. Deinde squamæ omnes albæ in tergo, apice margineque fere ferrugineæ sunt.

LONGITUDO totius anguis sesquipedalis.

7. **COLUBER** *scutis abdominalibus CXXIV, caudalibus LX.*

Serpens americana viperæ æmula. Seb. thes. T. II. p. 15. tab. 12. fig. 3.

CAPUT tegitur plurimis squamis inæqualibus, harum duæ sunt, in quarum singulis *narium* foramina minima inveniuntur. His deinde triangularis quædam interposita est; tum duæ rotundatæ, deinde tres majores oculis interjectæ; demum duæ squamæ majores ovato-triangulares.

Color capitis cinereo-lividus.

TRUNCUS a tergo novendecim squamarum ordinibus longitudinalibus tegitur.

Squamæ omnes emarginatæ, ovatæ & carinatæ sunt, excepto ordine infimo laterali, utrinque non carinato.

Color exalbidus, fasciis latis, angulatis, in dorso latioribus, fuscis, margine nigricantibus.

Abdomen CXXIV scutis constat, maculis alternis, ferrugineis, quadrangularibus, pictum.

CAUDA valde acuminata LX squamarum paribus gaudet.

LONGITUDO pedalis vel sesquipedalis, crassitie tubi sclopeti.

8. **COLUBER** *scutis abdominalibus CCVII, caudalibus LXXXV.*

Serpens americana Petola dicta. Seb. thes. T. I. pag. 89. tab. 54. fig. 4.

CAPUT ut in præcedentibus 2. 3. 4. speciebus.

Maxilla inferior alba ut & margo *superioris*.

Dentes numerosi, parvi, acuti, reflexi.

Color in superiore parte fusco-lividus.

TRUNCUS a tergo squamis ovatis, lævibus, non carinatis, integerrimis constat, in novendecim series dispositis.

Scuta abdominalia CCVII numerantur.

Color a tergo pallidus, fasciis transversis, numerosis, latis.

Abdomen immaculatum ex albido flavesceus est.

CAUDA teres, attenuata, minus acuminata, squamis non carinatis; subtus LXXXV squamarum paribus constat.

LONGITUDO circiter duorum pedum, in medio crassitie tubi sclopeti, versus caput digiti crassitie.

9. COLUBER *scutis abdominalibus* CLXXXVI, *caudalibus* LXIV.

Serpens americana annulata. Seb. thesaur. T. II. p. 38. tab. 38. fig. 2.

CAPUT primo duabus squamis majoribus tegitur, deinde multis minimis.

Color a tergo albidus est, macula fusca utrinque pone oculos.

TRUNCUS cauda quater longior est; a tergo squamis ovato-oblongis, obtusis, lævibus constat, in novendecim ordines longitudinales, absque striis elevatis, digestæ sunt squamæ.

Abdomen CLXXXVI scutis tegitur, colore albo.

Color a tergo albus est, maculis fuscis, rotundis, in medio tergi alternatim sitis, interdum duabus vel tribus cohærentibus, maculam longitudinalem curvam efficientibus. Macula capiti proxima antè bifurcata est.

CAUDA obtusa subtus LXIV squamarum paribus tegitur.

LONGITUDO sesquipedalis, crassities prope caput pennæ cygneæ, in medio corporis, vero fere digiti tenuissimi.

CAP. II.

LACERTÆ.

Lacertarum species plurimas esse, & zoologorum descriptiones, & itineraria perhibent, patria licet nostra quatuor vel quinque saltem harum species alat.

Differunt hæ multis in partibus; aliæ quippe *Cauda* compressa sive perpendiculariter plana instructæ sunt, ut *Crocodylus* & plurimæ, quæ in aquis habitant; cauda vero vel tereti, vel angulata, vel articulata, vel etiam continuata serie extensa, gaudent *Lacertæ terrestres*.

Quoad ipsum *Corpus* variant etiam lacertæ; aliæ enim corpus nudum, ut *Salamandra*, habent; aliæ piscium instar, squamosum, quales *Lacertæ* facile omnes in calidioribus regionibus deprehenduntur. Tuberculis præterea callosis, passim per corpus sparsis, aliæ, ut *Crocodylus* & *Gecko*, teguntur; aliæ denique aut toto dorso, aut sub gula, vel ad latera, cristatæ sunt, ut *Draco volans*.

Quod *Pedes* attinet, iis vel fissis, vel etiam palmatis utuntur, diversus etiam in anterioribus & posterioribus reperitur digitorum numerus. *Ungues* præterea vel omnibus digitis adsunt, vel quibusdam tantum, vel etiam nullis, variante figura.

Ex hiscè facile liquet, quænam potissimum notæ in eruendis differentiis specificis adhibendæ sint, quæque semper constantes, vix unquam variant.

IO. LACERTA *cauda ancipiti, pedibus triungulatis, palmis pentadactylis, plantis palmatis tetradactylis.*

Crocodylus. Seb. thesaur. tom. I. p. 160. tab. 103, 104. fig. omnes. Jonst. quadr. p. 200. tab. 79. fig. 3. Schwenck. rept. p. 145. Aldrov. quadr. p. 677. Charlet. exercit. p. 29. Gefner. quadr. p. 9. Rondel. pisc. p. 232. Bellon. aquat. p. 41. Sloan. hist. II. p. 332. Olear. mus. p. 8. tab. 7. fig. 3. Mathiol. Dioscorid. p. 278. tab. 278.

Crocodylus, qui per totam Indiam, Cayman audit. Bont. Jav. p. 55. tab. 55.

Crocodylus Leviathan Jobi. Bochart. hieroz. lib. I. c. 7.

Jacove seu Crocodylus. Pison. Americ. p. 8. tab. 288.

Lacertus omnium maximus, Crocodylus dictus. Raj quadr. p. 261.

Crocodylus, lacertorum omnium maximus, africanus. Mus. Petropol. I. p. 433. n. 1.

CAPUT oblongum, depressum, duabus suturis ab oculo retrorsum excurrentibus notatum; pone oculos ossiculo quadrato planiusculo tegitur; ante vero rugæ elevatæ oculorum regionem conjungunt. Subtus læve, rugis reticularibus, maculis quadrangularibus. Occiput tuberculis callosis munitur, longitudinaliter acutis, in duas transversas series digestis.

Nares elevatæ, foraminibus lunulatis, corniculis retrorsum spectantibus.

Dentes in maxillis inæquales, in unam seriem marginalem dispositi.

Palpebræ superiores elevatæ, valde rugosæ; hinc aspectus torvus; harum margo tenuior transversim striatus.

Collum in superiori parte quatuor vel quinque tuberculorum paribus tegitur, infra vero in octo dividitur segmenta.

TRUNCUS a colli tuberculis, per totum dorsum viginti segmentis tegitur, quæque singula articulis quadratis constant, a tergo linea minori quam ad latera elevatis.

Abdo-

Abdomen album XXIV segmentis gaudet.

Anus fissura longitudinali prominet, rugis undique obiecta.

CAUDÆ pars anterior 10 segmentis constat, atque a tergo squamarum lateralium elevatis lineis planiuscula & carinis lateralibus instructa est, posterior vero compressa est margine superiori acuto, inferiore rotundato.

Segmenta XXII caudam terminant, quorum superioris cujusque apex retrorsum spectat, exceptis tribus postremis segmentis.

PEDES palmis fissis, pentadactylis, digitis tribus primis unguiculatis, 4 & 5 ungue destitutis.

Plantæ tetradactylæ, semipalmatæ, digito extimo ungue carente.

COLOR externe cinereus vel lividus potius, fasciis transversalibus undatis, quarum prima in collo, secunda inter brachia, tertia & quarta supra dorsum, quinta ante femora, sexta pone femora, septima cum cæteris ad decimam quartam, caudam cingunt.

Pigrum est animal, nec in latus facile verti potest, perniciosum alioquin, quod dentibus conterit densissimaque ossa dissipat. Raj. Rustici tamen unus vel duo immanem crocodilum (qui numerosis hominibus resistere aptus) invadunt, manibusprehendunt, fune os & pedes vincunt, asino imponunt, vebunt Venetias, jugulant, decortificant. Alpin.

Ova parit anseris magnitudine, numero circiter 60. Mus. Petr.

Carne gaudet candidissima, sed agreste & paludosum sapit. Seb.

II. LACERTA cauda tereti, pedibus pentadactylis, crista dorsali longitudinali, gulæ pendula anticedentata.

Lacer-

Lacerta seu Leguana Surinamensis pectinata & strumosa cærulea fœmina. Seb. thesaur. tom. I. p. 149. tab. 95. fig. 2.

Lacertus americanus pectinatus & strumosus seu Leguana. Seb. ibid. fig. 1.

Leguana pectinata & strumosa asiatica. Seb. thes. I. p. 151. tab. 96. fig. 4.

Liguana Senembi in nova Hispania, Tamacolin dicta, pectinata & strumosa. Seb. thes. I. p. 152. tab. 97. fig. 3.

Lacertus Amboinensis pectinatus & strumosus maximus, Senembi & Iguana dictus, amphibius. Seb. thes. I. p. 153. tab. 98. fig. 1.

Lacerta vulgo Leguan dicta. Bont. Jav. pag. 56. tab. 56.

Yvana. Ovied. Amer. lib. 13. c. 3. Olear. mus. p. 6. tab. 6. fig. 1. & p. 8. tab. 7. fig. 2.

Yvana seu Iguana. Worm. mus. p. 313.

Iguana. Nierenb. nat. p. 271. tab. 271. Roberg. diff. de lue vener. pag. 9. tab. 9. Jacob. mus. tab. 4.

Iguane. Rhed. exper. 100. t. 101.

Senembi seu Iguana. Marcgrav. pag. 236. tab. 236. Jonst. quadr. p. 191. tab. 77. fig. 5.

Lacertus indicus, Senembi & Iguana dictus. Raj. quadr. p. 265. Sloan. hist. II. p. 333.

Lacertus indicus, Senembi & Iguana item Leguan dictus. Mus. Petrop. 1. p. 431.

CAPUT in superiori parte squamis rotundis & tuberculis regitur.

Nares teretiusculæ, prominulæ.

Maxillas ad latera tegunt verrucæ læves.

Aurium foramina majuscula, rotundata, excavata.

TRUNCUS innumeris gaudet squamarum ordinibus, quorum, qui in abdomine, longe distinctiores conspiciuntur.

Anus rima transversali, oblonga.

CAUDA trunco duplo longior, striis elevatis XXIV, pluribus vel paucioribus.

PEDES palmis pentadactylis, quarum digitus 1 brevissimus, 2 & 5 æquales, 3 & 4 etiam fere æquales; sed longiores.

Plantæ pentadactylæ, quarum digitus 1 brevissimus, 2 & 5 longitudine æquales, quintus autem profundius a reliquis distinctus, 3 adhuc longior; sed 4 longissimus.

Ungues in palmis & plantis acuti, compressi.

CRISTA longitudinalis a capite ad extremum caudæ prominet, plus quam 320 constans denticulis compressis, ancipitibus, erecto-recurvis. Alia etiam crista membranacea sub gula dependens, ab anteriori parte 12 denticulis serrata; a posteriori vero integra.

COLOR superne nigro-cærulescens; lituræ albæ in brachiis, femoribus, abdomine ejusque lateribus. Subtus verrucæ 16, griseæ, in lineam longitudinalem digestæ, simul & aliæ elevatæ callosæ ad latera colli conspiciuntur.

Animal hocce tam orientales quam occidentales Indi, sicut & Christiani quidam eo accedentes, cibi loco habent, quin & ova ejus comedunt. Seb. La-
Etant. Marcgr. Bochart.

In fluminibus versatur & arbores scandit horribili adspectu, taciturnum, neque stridens, neque gemens, nec cuiquam noxium. Pusilli citissimi natant, majores facti, submerguntur, nec natare possunt. Esu hujus animalis noxa illis adfertur, qui lue venerea laborarunt; morbum enim, licet diu sopitum, renovat. Ovied. Worm.

Artificiose a Brasilianis capitur; quippe arboribus insistere solet, quod Brasiliani scientes, fusti longo adaptant funem, hoc videns animal miratur,

nec

nec tamen se movet; sed fune se illaqueari sinit & sic capitur; cum alias velocissime currat. Marcgr.

12. *LACERTA cauda tereti, pedibus pentadactylis, alis femore connexis, crista gulæ triplici.*

Lacerta africana volans seu Draco volans. Seb. thesaur. II. p. 92. tab. 86. fig. 3.

Lacertus volans seu Dracunculus alatus. Bont. Jav. p. 57. tab. 57.

Lacerta volans indica. Raj. quadr. 275.

CAPUT inæquale, pone oculos verruca callosa utrinque eminens; buccam versus crista 4 segmentis compressis, elevatis cum macula nigra, ad cuius latera utrinque squamæ duæ prominent.

Narium foramina rotunda, convexa.

Aurium foramina rotunda, concava, in medio gibba.

Gula triplici crista instructa est, quarum laterales, angulo retrorsum spectante dependent; intermedia vero major, plicata, lobo retrorsum spectante in medio notata.

Collum a tergo angulis prominentibus scabrum est.

TRUNCUS utrinque squamis imbricatis obtusis tegitur, nullis segmentis interstinctis, colore cærulescente, lituris nigris.

Anus rima transversa.

CAUDA trunco sesquilingior, squamis carinatis, imbricatis, angulis versus truncum pluribus quam versus apicem.

PEDES *palmis* pentadactylis, fissis; digitus 1 brevis, 2 & 5 æquales, 3 & 4 etiam æquales, sed longiores.

Plantæ etiam pentadactylæ sunt, digito 1 brevi, 2 & 5 æqualibus, 5 autem profundius separato, 3 & 4 longioribus, 4 tertio paullo longiore.

Ungues in omnibus digitis acuti.

ALÆ latera abdominis occupantes, a brachiis distinctæ & remotæ, femoribus adhærentes, sex radiis constant.

Duas bullas flavi coloris circa guttur externe gerit, quas inter volandum inflat. Bont.

13. LACERTA *cauda tereti, corpore duplo longiore, pedibus pentadactylis, crista nulla, scutis abdominalibus XXX.*

Lacerta americana maculata. Seb. thesaur. I. p. 136. tab. 85. fig. 2.

Lacerta americana minor cærulea, Argus dicta. Seb. ibid. fig. 3.

Lacerta Surinamensis major, Ameira dicta. Seb. thesaur. I. p. 140. tab. 88. fig. 2.

Lacertus indicus. Clus. exot. p. 115. tab. 115. Raj. quadr. 2. 270. Worm. mus. p. 313. tab. 313.

Lacerta Ceilonica Crocodili capite, maxima & ex griseo & nigro varia stellulisque albis transversim sitis notata, cauda longa. Mus. Petrop. I. p. 436.

CAPUT in superiori parte planiusculum, lateribus compressum, apice callosum.

Aurium foramina rotunda, excavata.

Dentes minutissimi.

TRUNCUS a tergo squamis tegitur minutissimis & vix conspicuis.

Abdomen 30 distinguitur segmentis transversalibus, quæ squamis quadrangularibus constructa sunt.

Anus rima transversali.

CAUDA trunco duplo longior, teres, striata & sulcata, plus quam 100 constans segmentis.

PEDES *palmis* pentadactylis, fissis, quarum digitus 1 & 5 fere æquales, 2 & 4 longiores, 3 adhuc paullo longior; omnes unguibus rectis.

Plantæ

Plantæ etiam quinque digitis fissis instructæ sunt, quarum 1 & 5 fere æquales breves, 2 longior, 3 duplo longior secundo, 4 duplo longior tertio, unguibus erectiusculis.

COLOR a tergo cæruleus, nigris lituris; infra vero albus, punctis rotundis, nigris, parvis, temere sparsis.

14. *LACERTA cauda tereti, corpore duplo longiore, pedibus pentadactylis, crista nulla, hypochondriis plicatis.*

Lacerta Teguxin seu Tejuguacu altera. Seb. thesaur. l. p. 150. tab. 96. fig. 1.

CAPUT oblongum, acuminatum, depressum, parum convexum, superne variis futuris notatum; pone lamellam frontis duæ aliæ lamellulæ; unica deinde major in medio; cui quatuor minores supra oculos ab utroque latere respondent; tum duæ oblongæ; demum tres angulatæ squamæ. Adeoque caput fere serpentinum est.

Collum subtus cute laxa gaudet & maculis nigrioribus quam in reliquo corpore pingitur.

TRUNCUS innumeris striis circularibus constat, moniliformibus seu filiformibus, articulatis.

Lateræ, a capite ad femora postica, plicis numerosis, obtusis, marginatis.

CAUDA circiter 200 gaudet segmentis, quorum tamen alterna, superiorem tantum plagam caudæ ambiunt, nec cauda sulcata est, ut in præcedenti; sed acuminata & trunco sesquilongior.

PEDES *palmis* pentadactylis, quarum digitus 1 & 5 fere æquales, 2 adhuc longior, 3 & 4 fere æquales vix longiores secundo.

Plantæ etiam pentadactylæ sunt, digito interiori minimo, 2 longiori tertio, 4 longissimo, 5 vix primo longiore, spatio a reliquis remoto.

Ungues acutissimi, modice incurvi.

COLOR totius albidus est, cæruleo levissime tinctus, cui superinductæ sunt fasciæ fusco-grisei coloris: per totum dorsum (minus tamen in cauda) ut & in exteriori parte femorum, puncta alba, ovata, sparsa.

Parum igitur a præcedenti differt hæc lacerta; distincta tamen species est.

15. LACERTA cauda tereti, corpore triplo longiore, pedibus pentadactylis, gula subcristata.

Lacerta americana, cum cauda longissima, Temapara dicta. Seb. thesaur. I. p. 140. tab. 88. fig. 4.

Lacerta Chalcitica marmorata ex Gallæcia. Seb. thesaur. II. p. 79. tab. 76. fig. 4.

CAPUT in superiori parte inæquale, colore virescente. Nares foraminibus rotundis, retrorsum spectantibus.

Aurium foramina rotunda.

Dentes parvi, obtusiusculi.

Gula subtus tegitur squamis minus acutis, gibbis tamen, & ordo intermedius, ab apice maxillæ inferioris versus pectus excurrent, ex denticulis seu squamis longioribus, quasi cristam format, minime tamen membranaceam.

TRUNCUS a tergo subrotundis tegitur squamis.

Abdomen squamis ovatis acuminatis instructum est.

Ossa Ilei utrinque prominent.

Anus rima transversali.

CAUDA trunco triplo longior, teres, novemangularis, squamis octangularibus, pallida, maculis ferrugineis in medio albis notata.

PEDES palmis fissis, pentadactylis constat, quarum digitus 1 brevior, 2 & 5 fere æquales, 3 & 4 longiores.

Plantarum digiti prioribus sunt similes, 3 tamen & 4 reliquis duplo sunt longiores.

Ungues omnes magis arcuati & acuti in hac specie quam in reliquis; sunt enim lunulato-compressi, a tergo versus apicem nigri, versus basin cærulescentes.

COLOR animalis in superiori parte ex albedo griseus, femoribus, brachiis & abdominis lateribus rufescentibus, maculis albis & subfuscis.

16. *LACERTA cauda tereti corpore sesquolongiore, pedibus pentadactylis, dorso lineis longitudinalibus striato.*

Lacertus americanus lemniscatus. Seb. thesaur. I. p. 88. tab. 53. fig. 9.

Lacerta africana Guineensis. Seb. thesaur. I. p. 145. tab. 92. fig. 4.

Lacerta Amboinensis tæniolis fimbriatis. Seb. thesaur. II. p. 11. tab. 9. fig. 5. 6.

CAPUT in superiori parte læve, modice convexum, lateribus compressum, subtus rugosum.

Nares minutissimæ.

Aurium foramina rotundata.

TRUNCUS a tergo squamis tegitur rotundatis, minimis & vix conspicuis.

Abdomen 30 circiter segmentis transversalibus secatur & 7 longitudinalibus.

CAUDA trunco longior, numerosis segmentis distincta & numerosis angulis exarata.

Numerus segmentorum caudæ determinari nequit, cum in speciminibus nostris cauda mutilata sit.

PEDES palmis constant pentadactylis, fissis, quarum digitus 1 brevissimus, 2 & 5 longitudine æquales, 3 & 4 longiores & æquales.

Plantæ etiam quinque gaudent digitis, quorum 1 brevissimus, 2 & 5 fere æquales, quintus autem a reliquis longe remotus, 3 adhuc longior & 4 longissimus.

COLOR cærulescens, dorso nigricante, lineis octo longitudinalibus albis, in femoribus & brachiis puncta alba, subrotunda, sparsa.

17. LACERTA cauda tereti, pedibus inermibus, palmis tetradactylis, plantis pentadactylis, corpore nudo punctis perforato.

Salamandra maculosa nostras. Seb. thesaur. II. p. 15. tab. 12. fig. 5.

Salamandra. Gesner. quadr. p. 80. Aldrov. quadr. p. 639. Schwenck. reptil. p. 163. Olear. mus. p. 9. tab. 8. fig. 4. Mathiol. dio scor. p. 274. tab. 274.

Salamandra terrestris maculis luteis distincta. Charlet. exercit. p. 28.

Salamandra terrestris. Raj. quadr. p. 273. Jonst. quadr. p. 194. tab. 77. fig. 10.

Salamandra terrestris vera nigra, maculis luteis distincta. Mus. Petr. I. p. 443. n. 170.

CAPUT in superiori parte læve & planiusculum.

Oculi gibbi ut in ranis.

Narium foramina valde parva.

Aurium vestigium non apparet.

TRUNCUS lævis & squamis destitutus.

Anus rima longitudinali, gibba.

CAUDA teres & corpore brevior.

PEDES palmis tetradactylis, fissis, quarum digitus I brevissimus, 4, 2 & 3 se ordine ita excipiunt, ut tertius inter ceteros longissimus evadat.

Plantæ quinque gaudent digitis, quorum I brevior, 5, 2, 4 & 3 aliquanto longiores.

Ungues neque in palmis, neque in plantis, adfunt.

COLOR totius animalis nigricans est, cum maculis flavis, oblongis, supra oculos, in regione aurium, ad latera dorsi, supra caudam, supra femora, plantas & palmas, sub gula et ad latera abdominis.

Singularis est hæc lacerta punctis seu poris minimis & per totum corpus superne sparsis, ut ad latera capitis, pone oculos, in dorso & lateribus abdominis, supra caudam & pone femora

Fabulose fertur hanc in igne vivere; ansum vero fabule dedit copiosus ille humor, patulis hisce poris exstillans.

18. *LACERTA cauda verticillata, squamis denticulatis, pedibus pentadactylis.*

Lacertus africanus, cauda spinosa, mas & femina. Seb. thesaur. I. p. 136. tab 84. fig. 3. 4.

Lacerta africana tota squamosa & aspera ex colore cinereo & fusco variegata. Mus. Petrop. I. p. 442. n. 146.

Cordylus, Caudiverbera, Uromastix. Aldrov. Raj. omnibus.

CAPUT in vertice quatuor suturis, cruciatim se intercussantibus constat, cum officulo in medio quadrangulari, huic segmenta minora adjacent, suturis distincta. Anterius valde rugosum est caput.

Narium foramina minima, rotunda.

Maxilla inferior variis rugis exarata.

Gula squamis imbricatis tegitur.

TRUNCUS 26 a tergo instructus est segmentis, fere æqualibus, transversalibus, imbricatis se invicem excipientibus. Horum primum tuberculis magis quadratis & acutis constat; 2, 3, & 4 in medio interrupta sunt.

Dorsum planum est, ut & latera perpendicularia; hinc abdomen tetragonum fere, & eisdem ad latera segmentis, quibus secatur dorsum.

Abdomen inter femora & brachia 20 segmentis transversalibus, secatur.

Anus foramine tereti usculo.

CAUDA teres, corpore brevior, 20 incisuris verticillatis distinguitur, squamis versus apicem angula-

gulatis, carinatis, apice in spinam excurrentibus, a latere utrinque uno alterove denticulo parvo, armato.

PEDES *palmas* habent pentadactylas, digito 1 minimo, 2 & 5 fere æqualibus, 3 & 4 adhuc longioribus, omnibus unguiculatis.

Plantæ etiam pentadactylæ, quarum digitus 1 brevissimus, 2 & 5 longitudine æquales, 3 & 4 etiam æquales, sed longiores, 4 adhuc paullo longior.

Femora & tibiæ imbricatæ, squamis acuminatis.

COLOR totius animalculi cinereo-lividus est.

19. LACERTA *cauda tereti, pedibus pentadactylis, digitis utrinque cristatis subtus lunulato-imbricatis, corpore verrucoso.*

Lacerta indica squamis & verrucis rotundis, digitis latis interne rugosis. Petiv. mus. p. 19. n. 118.

Lacerta indica, seu Salamandra bufonis capite, grisea, tuberculis albis notata. Mus. Petrop. I. p. 444. n. 171.

Salamandra vera seu Gecko Ceilonicus maximus, brevi cauda, amphibius. Seb. Thesaur. I. p. 170. & 171. tab. 168. fig. 1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. In figura 1 cauda mutilata est.

CAPUT corpore fere crassius, bucca inflata.

Narium foramina subrotunda, retrorsum spectantia.

Oculi magni.

Dentes minimi.

Aurium foramina magna, ovata, cava.

TRUNCUS a tergo verrucis glabris, passim sparsis, elevatis tegitur.

CAUDA longitudine corporis, 25 segmentis distincta, quorum singula 5 circiter squamarum ordinibus transversis constructa. In segmentis hisce puncta callosa, gibba & prominula conspiciuntur.

P E D E S in *Palmis* & *Plantis* quinque possident digitos, eosque singulares; lati enim sunt a lateribus membrana utrinque aucti, longitudine fere æquales, licet digitus quintus in plantis profundiore sinu sit. Subtus omnes concinne segmentis imbricati.

Ungues acutissimi, brevissimi, maxime incurvi, digito primo in plantis & palmis ungue destituto.

Femora, *tibiæ* & *brachia* verrucis glabris supra sparsis conspiciuntur.

C O L O R totius corporis albus est.

Nomen huic lacertæ datum est ob sonum, quem edit instanti pluvia; tum enim præ gaudio quasi, exclamat Gecko. Seb.

CAP. III.

R A N A E.

Ranarum differentiae a variis corporis partibus desumi possunt; *Pedes* enim in diversis speciebus, diversa sæpe sunt structura. Alii namque plures vel pauciores possident digitos; alii unguibus instructi sunt; alii his destituuntur, & demum alii palmatis gaudent plantis.

Truncus præterea nonnullis oblongus & gracilis est; nonnullis vero gibbus & rotundatus; aliæ truncum habent lævem vel glabrum; aliæ vero variis verrucis & tuberculis exasperatum.

Singularem ranarum ex venere concipiendi modum, varie explicarunt recentiores; maxime tamen hæc inter illos celebrata est hypothesis: quod maris pollicis in utraque manu, parva, tempore veris, ad crescat verruca, quam penis instar, foeminae formini cuidam subaxillari adaptet mas; hincque conceptionem peragi contendunt.

At Illustrissimus Reaumurius, qui summo studio, in cognoscendis naturæ mirabilibus versatus est, nuptias

ptias ranarum longe alia methodo & naturæ magis convenienti se detexisse, Cel. Domino Præsidi retulit, quam brevi cum publico communicabit. Atque si ranarum tantummodo cum piscibus, chondropterygiis putâ, ut Squalis & Rajis affinitatem consideraremus, forte per hanc analogiam hæc leges nuptiales investigari possent.

OVA præterea ranarum testa carent, e quibus Gyrinus primo absque pedibus emergit instar anguis, deinde pedibus quatuor & cauda instruitur instar lacertæ, & demum quatuor etiam pedes conservans, caudam amittit perfecta *Rana*. Adeoque ex ovo primum quasi in anguem, tum in lacertam, denique in ranam transit.

Ranæ Ægyptum fere inundarent, nisi Ciconiæ, quotannis accedentes, eas devastarent. *Alp.*

20. R A N A pedibus fissis, unguibus subrotundis, corpore lævi, pone angustato.

Rana Brasiliensis gracilis. Seb. thesaur. I. p. 177. tab. 73. fig. 3.

Ranula americana rubra. Seb. thesaur. II. p. 76. tab. 68. fig. 5.

Rana Surinamensis, prone cærulescentis, supine albi coloris, ad latera utrinque maculis nigris notata. Mus. Petrop. I. p. 427. n. 47.

Rana americana parva, ventre albido, dorso plumbei coloris, lateribus ex albo et nigro variegatis. Mus. Petrop. I. p. 428. n. 55.

C A P U T in superiori parte læve & convexum.

Nares minimæ, rotundæ.

Oculi oblongi, membrana nictitante subtus vestiti.

Aures vix conspicuæ.

T R U N C U S subtus papillis undique tectus; a tergo vero lævis & glaber, pone angustatus.

P E D E S palmis tetradactylis fissis præditi, digito I brevissimo, 2, 4 & 3 longiori.

Plantæ etiam fissæ, sed pentadactylæ, quarum digitus 1 & 2 æquales, 5 longior, 3 longissimus; sed 4 brevissimus.

Ungues tam in palmis, quam in plantis subrotundi, humani similes.

COLOR superne cinereo-cærulescens; subtus vero totum animal, una cum margine maxillæ superioris, album est. Lineæ transversæ ferrugineæ utrinque femora & hypochondria pingunt.

C A P. IV.

T E S T U D I N E S.

Inter Amphibia, quæ quatuor pedibus gaudent & testa teguntur, sub qua caput & pedes abscondere possunt, referimus testudines. Clypeus hicce nihil est nisi vertebræ una cum spina dorsi, admodum late extensæ, scutellis tectæ, quæque in dorso varias formant areolas. Hinc chelonium illud vulgare, unde pyxides & alia utensilia conficiunt artifices, desumitur.

PEDES ipsarum ejuscemodi etiam scutellis vel verrucis, minimis tamen, undique adsperfi conspiciuntur. Animalia enim hæc non pilis ut quadrupedia, neque plumis ut aves, nec squamis ut pisces, nec cute ossea ut insecta, sed verrucis hisce corneis munita sunt, quæ optime ipsis inserviunt, cum ad ripas inter sabula dura, coralliis & ostrocodermatibus mixta, versari soleant.

Aliquæ testudinum plerumque sub aqua; aliquæ etiam extra illam degere possunt; hincque eas in aquaticas & terrestres diviserunt auctores. Cum igitur alia in aquaticis observetur Pedum structura, quam in terrestribus, constantissima inde evadit nota specifica, quæ a pedibus desumitur; quam notam, ut primariam in eruenda vera differentia specifica con-

considerari oporteret; cum autem & caput & pedes, sola tantum relicta testa, in museis plerumque desiderentur, illas saltem notas, quas specimina nostra suppeditant, adsumere coacti sumus, ne aliorum lubricis descriptionibus fallamur.

21. TESTUDO *major terrestris americana, Mydas dicta.* Seb. Thesaur. I. p. 127. tab. 80. fig. 1.

Jurucua Brasiliensibus. Marcgr. Bras. 241. Raj. quadr. 256.

Hujus tantum superior testa in museo Gyllenborgiano conspicitur.

MARGO totius testæ cartilagineus, crassus, costas earum apicibus adfigit, ut flecti nequeant; integerrimus præterea nec ferratus.

BRACTEÆ 13 totam testam tegunt, quarum dorsales & longitudinales 5 sunt, fere sexangulares, læves nec ulla gibba, ne ultima quidem: harum prima & ultima reliquis duplo latiores; laterales vero bracteæ utrinque 4 oblongæ.

FIGURA testæ ovalis est & modice convexa, minime carinata.

COLOR externe lividus, maculis nigris.

Subtus inspecta testa 10 vertebriis constat, unde utrinque 9 se exserunt costæ, quæque latæ uti in tauro conspiciuntur; incertæ autem vertebrarum arthrodia sunt, quippe ita collocatæ, ut quælibet costa prodeat e binis vertebriis; hinc spina flecti non potest.

De hac perhibent itinerariorum auctores: quod in insulis Mauritianis 5 vel 6 homines dorso ipsius insistentes, prorepando transferat, plures adhuc vettura, si operimenti convexa superficies pluribus stationem firmam concederet. Worm.

In Græcia tota, testudines edere non audent homines; & anathematis fulmine omnes percutiebat, qui testudines edebant, Patriarcha Alexandrinus. Bell. itiner. 131.

22. TESTUDO *unguibus acuminatis, palmarum duobus, plantarum unico.*

Testudo marina americana. Seb. Thesaur. I. p. 130 tab. 80. fig. 9.

Testudo marina. Gesner. quadr. p. 78. Aldrov. quadr. p. 712. tab. 714. Grew. mus. p. 38. tab. 3. fig. 4.

Testudo Olear. mus. p. 27. tab. 17. fig. 1.

CAPUT *rostro* margine acuto, dentibus destituto, accipitrino fere, sed obtusiore.

TRUNCUS *superne* tegitur testa ovata, margine cincta, quique 27 parvis constat bracteis, ita collocatis, ut posteriores, quæ majores, pone in angulum excurrant, unde margo serratus conspicitur. Alias hæc præcedenti magis convexa est & 15 bracteis tegitur, quarum dorsales sex angulares, harumque prima reliquis minor & ultima pone magis gibba, laterales vero oblongæ & læves.

Abdomen lamella minus dura tegitur, quam in reliquis, in qua hoc singulare observatur, quod hinc inde adpersa sit Balanis marinis, testæ ut & pedibus inferne arcte adhærentibus, certo & manifesto indicio hanc marinam fuisse testudinem.

PEDES squamis callofis obtecti sunt.

Palmae 5 digitis constant, arcte unitis, quorum 1 brevissimus, 2 duplo longior, 3 longissimus, 4 longior secundo, & 5 paulo longior primo.

Unguibus in 1 & 2 digito acuminatis, in reliquis membranaceis & vix conspicuis.

Plantæ breviores sunt & obtusiores, pentadactylæ, digitis arcte unitis, quorum 1, qui reliquis brevior, ungue magno & acuminato armatur, 2 ungue ovato, 3, 4, 5 unguibus membranaceis, vix a pede distinguendis.

COLOR superne rufo-fuscus est.

In ejuscemodi testis infantes olim lavabantur apud Turcas, qui his etiam scutorum loco usi fuerunt. Worm.

23. **TESTUDO** *unguibus acuminatis, palmarum plantarumque quaternis.*

Testudo Virginica. Grew. mus. p. 38. tab. 3. fig. 3.

Testudo terrestris pusilla ex India orientali.

Worm. mus. p. 313. Raj. quadr. p. 259.

TRUNCUS *testa* retrorsum magis convexa tegitur, cujus margo 24 constat bracteis, quarum prima minima, reliquæ omnes angulis rectis exaratae.

Discus testæ 5 munitur bracteis longitudinalibus & utrinque 4 lateralibus, quæ omnes angulatae, striis angulatis cinctæ, sed disco punctato scabro conspicuæ.

Color ad margines bractearum nigricans vel ferrugineus, in medio pallidus.

Sternum seu *testa* inferior, pone bifida & obtusa est, futuris 5 transversis divisa & unica longitudinali.

PEDES squamis ovatis teguntur, lati, rotundi, nec in digitos dilatati.

Palmae unguibus quatuor constant.

Plantæ etiam unguibus quatuor armantur, singulis rectis, acuminatis, fere æqualibus.

24. **TESTUDO** *picta vel stellata.* Worm. mus. p. 317.

Testudo testa tessellata major, e Madagascar. Grew. mus. p. 36. tab. 3. fig. 1. 2.

Testudo minor Amboinensis. Seb. Thesaur. I. p. 130. tab. 80. fig. 8.

Testudo tessellata minor. Raj. quadr. p. 259.

Faboti seu Testudo nigricantibus & flavescentibus figuris geometricis. Pis. Amer. 1658. p. 106. tab. 105.

TESTA superior nigra est, rete flavo mirabilem in modum picta, præcedenti triplo major & magis convexa, totidem constans bracteis tam marginis quam disci.

Discus testæ maxime convexus est, constans bracteis distinctis inter se profundioribus cavitatibus & sulcis, quam præcedentes.

Bracteæ singulæ admodum convexæ, vertice retusæ flavæ, centro obsolete punctato, lateribus angulatæ, striatæ atræ, novem lineis flavis decurrentibus variegatæ.

Sternum ut in præcedenti se habet, sed pone magis bifidum & acutum.

COLOR cujusque bracteæ flavus est, ex ambitu emittens lineas 9 vel 10 latas, flavas, quæ singulari modo cum reliquis uniuntur.

